

Justitsministeriet

Dato: 7. september 2009

Dok.: JHH40070

Sagnr.: 2009-792-0969

Udkast til talepapir

**Til brug for besvarelsen den 10. september 2009, kl.
13.00, af samrådsspørgsmål Å.**

Samrådsspørgsmål Å

”Ministeren bedes i et kommende samråd kort gennemgå artikel 29-gruppens responsum om beskyttelsesproblemer vedr. overførsel af personoplysninger i sociale netværk samt kommentere, hvilke konsekvenser ministeren forventer at dette responsum vil få og endelig, hvilken opfølgning ministeren finder at dette responsum skal have?”

1. I samrådsspørgsmålet anmodes der om, at jeg for det første gennemgår den såkaldte artikel 29-gruppens udtalelse om online sociale netværk, og at jeg for det andet forkla-

rer, hvilke konsekvenser og hvilken opfølgning denne udtalelse vil have.

Inden jeg kommer nærmere ind på disse spørgsmål, vil jeg starte med nogle få ord om artikel 29-gruppen og dens arbejde.

2. Artikel 29-gruppen er en arbejdsgruppe, der er nedsat efter artikel 29 i databeskyttelsesdirektivet.

Der er tale om et rådgivende og uafhængigt organ, der består af repræsentanter for de forskellige datatilsyn i EU samt af en repræsentant for EU-Kommissionen. Datatilsynet er Danmarks repræsentant i artikel 29-gruppen.

Artikel 29-gruppen har bl.a. til opgave at afklare spørgsmål om konsekvenserne af databeskyttelseslovene i EU. Dette skal bidrage til en ensartet anvendelse af de nationale persondatalove i EU, der implementerer databeskyttelsesdirektivet.

Gruppens arbejde udmøntes i anbefalinger, udtalelser og arbejdsdokumenter.

Det skal for en god ordens skyld nævnes, at artikel 29-gruppens udtalelser mv. – herunder også den udtalelse om sociale netværk, som dette samråd handler om – ikke er retligt bindende for de enkelte medlemsstater.

Udtalelserne er således snarere udtryk for, hvordan reglerne i databeskyttelsesdirektivet efter arbejdsgruppens opfattelse bør forstås. Dette ændrer selvfølgelig ikke på, at vi i Danmark skal være opmærksomme på de analyser og vurderinger, som artikel 29-gruppen kommer med. De er ofte både nyttige og relevante.

3. Jeg vil nu vende blikket mod artikel 29-gruppens udtalelse af 12. juni 2009 om såkaldte online sociale netværk.

Facebook er et eksempel på et online socialt netværk, som de fleste nok hurtigt kommer til at tænke på. Men det kan

måske være på sin plads fra start af at fremhæve, at udtalelsen ikke indeholder en vurdering af netop Facebooks beskyttelse af persondata. Udtalelsen forholder sig derimod generelt til online sociale netværk.

I udtalelsen behandles en del forskellige persondataretlige spørgsmål og emner, som kan have betydning i forbindelse med behandling af personoplysninger i sociale netværk. Jeg vil tillade mig blot at gennemgå udtalelsens hovedelementer i grove træk, og jeg beder udvalget om forståelse for, at min besvarelse til tider kan blive noget teknisk.

Et af de spørgsmål, som artikel 29-gruppens udtalelse behandler, er databeskyttelseslovgivningens geografiske anvendelsesområde, og det er gruppens vurdering, at EU-landenes databeskyttelseslovgivning i de fleste tilfælde må antages også at gælde for f.eks. virksomheder, der udøver aktiviteter inden for EU, men som har hovedsæde uden for EU.

Herudover behandles spørgsmålet om sikkerhed og privatlivsindstillinger. Og i den forbindelse understreger artikel 29-gruppen, at sikker databehandling er grundlæggende for, at man kan have tillid til de sociale netværk. Sådanne netværk skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger – både på tidspunktet, hvor systemerne designes, og når den konkrete databehandling finder sted. Sikkerhedsforanstaltningerne skal sikre datasikkerheden og forhindre uautoriseret databehandling.

Artikel 29-gruppen peger endvidere på, at udbydere af sociale netværk skal tilbyde privatlivs-venlige standardindstillinger i forhold til adgangen til brugernes oplysninger. Denne anbefaling hænger sammen med, at kun et mindretal af brugere efter gruppens vurdering er opmærksomme på at ændre i adgangen til deres oplysninger.

Brugerne skal således have mulighed for selv at bestemme over adgangen til oplysninger i deres profil. Dette bør ske ved, at det sociale netværk sørger for, at netværket teknisk

er indrettet på den måde, at den enkelte person skal meddele et udtrykkeligt samtykke, hvis uvedkommende vil have adgang til profiloplysningerne.

Artikel 29-gruppen forholder sig også til spørgsmålet om, hvilken information et socialt netværk bør give brugerne. Gruppen udtaler, at sociale netværk skal sørge for information til brugerne om en række forhold, bl.a. forståelig og klar information om, hvordan og til hvilke formål det sociale netværk behandler personoplysninger og information om mulige konsekvenser for privatlivet ved at offentliggøre oplysninger på et socialt netværk.

Herudover bør det sociale netværk give information om, at oplysninger og billeder af andre kun må offentliggøres med samtykke fra de pågældende, ligesom der bør gives information om lagring og sletning af profiloplysninger.

Desuden behandles i udtalelsen spørgsmålet om sletning af profiloplysninger. Der peges på, at når en bruger beslutter

sig for at slette sin profil, skal profiloplysninger som udgangspunkt slettes. Dog kan det være berettiget at opbevare profiloplysningerne i en afgrænset periode, f.eks. hvis oplysningerne indgår i en efterforskning af kriminelle forhold.

Det fremhæves også, at såfremt en bruger er inaktiv i en periode, skal profilen gøres inaktiv, så den ikke længere er synlig, og efter en periode bør profilen slettes helt.

Endelig behandler udtalelsen spørgsmålet om, i hvilket omfang brugere af de sociale netværk som dataansvarlige skal leve op til databeskyttelseslovgivningen, og hvornår de er undtaget herfra efter en regel om private aktiviteter. Det er nemlig således, at visse databehandlinger, som en privatperson foretager med henblik på aktiviteter af rent privat karakter, ikke er omfattet af databeskyttelseslovgivningen.

4. Dette var en meget kort gennemgang af hovedelementerne i artikel 29-gruppens udtalelse om sociale netværk. Jeg vil nu vende mig mod spørgsmålet om, hvilke konsekvenser og hvilken opfølgning denne udtalelse får.

Jeg vil starte med, at fremhæve Datatilsynet – der som bekendt fører tilsyn med, at persondataloven overholdes, og som deltager som dansk repræsentant i artikel 29-gruppen – har oplyst mig om, at de anbefalinger og fortolkningsbidrag, som artikel 29-gruppens udtalelse rummer, efter tilsynets opfattelse er i god tråd med den danske persondatalov og praksis i medfør af denne.

Datatilsynet har endvidere oplyst, at tilsynet vil inddrage og bruge udtalelsen fra artikel 29-gruppen i sin behandling af en række konkrete sager om sociale netværk, der for tiden er under behandling i Datatilsynet. Disse sager vedrører i øvrigt mange af de spørgsmål og emner, som er beskrevet i artikel 29-gruppens udtalelse.

Datatilsynet har herudover tilkendegivet, at det i forhold til udenlandske sociale netværk er nyttigt at kunne henvise til, at der er en fælles opfattelse i EU – både når det enkelte datatilsyn behandler en problemstilling nationalt, og når artikel 29-gruppen som samlet gruppe skal besvare eller følge op på spørgsmål vedrørende sociale netværk.

Med hensyn til det videre forløb omkring artikel 29-gruppens udtalelse har Datatilsynet endvidere oplyst mig om, at det er forventeligt, at der kommer reaktioner og/eller henvendelser til gruppen foranlediget af udtalelsen.

Under alle omstændigheder har Datatilsynet oplyst, at artikel 29-gruppen planlægger at følge op på udtalelsen ved – formentlig senere på året – at invitere enkelte sociale netværk til en såkaldt høring i gruppen.

Det kan således konstateres, at der vil blive fulgt op på udtalelsen på nationalt, såvel som internationalt niveau, og at

artikel 29-gruppens konklusioner vil kunne bruges i forbindelse med de persondatarelige problemstillinger, som forekommer i forbindelse med, at der i sociale netværk behandles personoplysninger.

5. Jeg håber hermed at have besvaret det stillede spørgsmål.

Tak.